

תשובות לשאלות נפוצות בנושא השבה

1. מדוע החברה שואלת שאלות רבות?

- השלב הראשון בבדיקת בקשות להשבת נכסים הוא קביעת הזהות בין בעל הנכס הרשום בפרסום החברה (להלן: בעל הנכס הרשום) ובין קרוב משפחתך אשר פרטיו מופיעים בבקשה שהגשת.
- העובדה כי שמו של קרוב משפחתך זהה לשם שפורסם ע"י החברה אינה מספיקה לצורך קביעת הזהות. על מרבית הנכסים שפורסמו הוגשו מספר בקשות ע"י אנשים שונים, אשר טוענים כי קרוב משפחתם הינו בעל הנכס הרשום.
- החברה עושה מאמצים רבים להימנע ממצב בו נכס מושב לידי של אדם שאינו זכאי לו. לעיתים נדרשת חקירה מעמיקה באמצעות שאלות רבות, שמטרתן לוודא כי אכן מדובר באותו אדם. כל השאלות אשר אנו שואלים הינן רלוונטיות ונובעות מן המידע אשר קיים בידי החברה בנוגע לבעל הנכס הרשום. מטרת השאלות הינה להקל על תהליך ההשבה ולא להכביד על המבקשים.
- ככל שיש בידך יותר מידע, כך בדיקת בקשתך תהיה מהירה יותר וכך יקל עלינו להגיע להחלטה. בכל מקרה ממשיכה החברה בבדיקת בקשתך, גם כאשר המידע לוקה בחסר.
- החברה עושה שימוש בכלים שונים שבידיה על מנת לאמת ולבדוק את הבקשות ומנסה לסייע עד כמה שניתן, במסגרת החוק. אנו מביאים בחשבון את הנסיבות המיוחדות שנוצרו בעקבות השואה, כגון: החוסר במסמכים למיניהם, העדר פרטים מזהים וכן פרק הזמן הארוך שחלף מאז.

2. מדוע לעיתים החברה מבקשת אילן יוחסין משפחתי ותאריכי פטירה של בני המשפחה?

- גם אם קיימת זהות בין קרוב משפחתך לבין בעל הנכס הרשום, לא די בכך. על החברה לברר מיהם היורשים הזכאים עפ"י דיני הירושה, אשר החברה מחויבת לפעול על פיהם מכוח החוק. זכויות הירושה בנכס נקבעות, בין השאר, על פי סדר הפטירות של בני המשפחה.
- כאמור, אנו מביאים בחשבון את הנסיבות המיוחדות שנוצרו בעקבות השואה ואת העובדה כי במקרים רבים מועדי הפטירות אינם ידועים. אנא ציין את כל הידוע לך ונסה לשאול קרובי משפחה אחרים האם קיים ברשותם מידע נוסף.
- בכל מקרה לא תהיה זכאי ליותר מחלקך היחסי בנכס, גם אם שאר היורשים לא יאותרו ע"י החברה.

3. החברה ביקשה ממני לשלוח אסמכתאות למידע שסיפקתי. אם אין בידי אסמכתאות, האם עלי להשקיע משאבים של זמן וכספים בכדי להשיגן?

- בשלב הראשוני אינך נדרש להשקיע מאמצים על מנת לספק אסמכתאות שאינן קיימות בידך. אנא העבר לחברה רק מה שקיים בידך או בידי קרובי משפחה נוספים.
- היה ויתעורר צורך באסמכתאות נוספות שאינן קיימות בידך, החברה תבקש זאת במפורש.
- דרישת החברה לאסמכתאות אשר הפעולות להשגתן כרוכות בהוצאות, נעשית תוך התחשבות במספר פרמטרים, כגון: סוג הנכס, שווי הנכס וכיו"ב.
- בכל מקרה אין במסירת האסמכתאות המבוקשות כדי להבטיח את זכאותך לקבלת הנכס. היות שזכאותך לקבלת הנכס מבוססת, בין היתר, על תוכן האסמכתאות שתעביר לחברה, קיימת אפשרות שגם לאחר המצאת האסמכתאות, לא תימצא זכאי לנכס.

4. האם ניתן לדעת מהו שווי הנכס?

- מטעמים של שמירה על הפרטיות, החברה אינה יכולה למסור לך פרטים על הנכס ו/או על שווי בטרם התבררה זכאותך לנכס או לחלק ממנו.

5. האם ניתן לקבל פרטים על בעל הנכס?

- כאמור, כל עוד לא נקבע כי הינך היורש החוקי של בעל הנכס הרשום, אין באפשרות החברה למסור מידע כלשהו על הנכס או על בעל הנכס הרשום, מעבר לפרטים שפורסמו באתר החברה.
- ניתן לדמות את תהליך השבת הנכס לתהליך של השבת אבידה. על פי רוב, אין בידי החברה מידע רב על בעל הנכס הרשום. מסירת כל המידע המצוי בידינו לציבור, תסכל את תהליך ההשבה, אשר מבוסס ברובו על הצלבה ואימות של המידע הנמסר מן המבקשים, אל מול המידע החסוי הקיים בידי החברה.
- לפיכך מפרסמת החברה מספר קטן של פרטים מזהים (שם בעל הנכס, ארץ ועיר מגורים - כאשר אלו ידועים לחברה - וסוג הנכס) ותו לא.
- היה ותיקבע זכאותך לרשת את הנכס, תמסור לך החברה, לבקשתך, מסמכים שבידיה או העתקים מהם הנוגעים לנכס, לאחר קבלת ההחלטה.

6. מדוע הפרטים אשר פורסמו על בעל הנכס באתר החברה (ארץ/ עיר מגורים, איות השם וכיו"ב) אינם תואמים את המידע הקיים בידי על קרוב משפחתי?

- המידע שפרסמה החברה תואם את המידע הקיים בידיה על בעל הנכס הרשום. מידע זה הועבר אל החברה מאותו גוף אשר החזיק בנכס בעבר או עדיין מחזיק בו כיום.
- חוסר התאמה בין המידע שפורסם על בעל הנכס הרשום לבין המידע הידוע לך על קרוב משפחתי, יכול להצביע על כך שמדובר באדם אחר בעל שם זהה, ולא בקרוב משפחתי.
- עם זאת, ייתכן וחוסר ההתאמה נובע מסיבות אחרות, כגון שינויי הגבולות בין מדינות שכנות באירופה במאה שעברה, שיבוש ברישום הפרטים וכ"ד.

7. כמה זמן אורך תהליך בדיקת הבקשה?

- לאחר שהבקשה נקלטת בחברה, היא נבדקת בדיקה ראשונית לצורך קביעת העדיפות שלה בסדר הטיפול. בקשות של מבקשים מבוגרים וניצולי שואה מטופלות בעדיפות עליונה. נציגי החברה יוצרים קשר טלפוני או באמצעות מכתב עם המבקש לצורך השלמת פרטים. מכאן ואילך הדבר תלוי במספר גורמים, אשר מרביתם אינם תלויים בחברה, כגון: מורכבות תהליך הבדיקה, מספר הפניות בנוגע לנכס, כמות המידע והאסמכתאות הנמצאות בידי המבקשים וכמות המידע המצוי בידי החברה בנוגע לבעל הנכס.
- לצערנו, לעיתים נתקלת החברה בחוסר שיתוף פעולה מצד גורמים שונים אשר מחזיקים בידם את הנכס ו/או מידע היכול לסייע בטיפול בבקשות, דבר המעכב באופן ניכר את משך הטיפול.
- החברה מטפלת באלפי בקשות להשבת נכסים ועושה כל מאמץ לטפל בהן באופן יעיל ומהיר ככל האפשר, מתוך הבנת הרגישות הרבה והחשיבות של הנושא עבור מגישי הבקשות. עם זאת, כאמור, החברה מקפידה לערוך בדיקה מעמיקה בכדי להימנע ממצב בו נכס מושב לידי של האדם שאינו זכאי לו. בדיקה כזו עשויה לעיתים להתארך.

8. האם יש לשכור את שירותיו של עורך דין?

- אין כל הכרח לשכור מראש את שירותיו של עורך דין או מתווך כלשהו. אנו ממליצים שלא להתקשר עם גופים שונים אלא לפנות באופן ישיר לחברה, אשר שירותיה ניתנים ללא תשלום.
- יודגש כי כל המבקשים אשר פונים לחברה זוכים לטיפול זהה, בין אם הם מיוצגים ע"י עו"ד ובין אם לא. שכירת שירותיו של עו"ד או מיופה כוח כלשהו לא תעניק עדיפות או קדימות בטיפול בבקשתך.

השבת נספי רכוש השואה

- היה ויתעורר צורך, במהלך השלבים המתקדמים של הטיפול בבקשה, בשכירת שירותיו של עו"ד לצורך ספציפי כלשהו, כגון: עריכת תצהיר, הוצאת צווי ירושה וכיו"ב, החברה תיידע אותך על כך במפורש.

9. האם על כל בן משפחה להגיש בקשה בנפרד?

- אין צורך להגיש בקשות נפרדות. מומלץ כי הבקשה תוגש על ידי בן המשפחה המבוגר ביותר הזכאי, לדעתכם, לרשת את בעל הנכס. במידה ובקשה מוגשת בשם יותר מבן משפחה אחד, יש למלא את פרטי היורשים הפוטנציאליים הנוספים בסעיף "הערות" בטופס הבקשה.

10. האם ניתן להגיע למשרדי החברה לצורך פגישה או מסירת מסמכים?

- אין צורך להגיע למשרדי החברה בכדי למסור מסמכים. היה ויתעורר צורך בפגישה אישית – נודיע לך על כך. יובהר כי בכל מקרה של הגעה למשרדי החברה יש לתאם את הפגישה מראש עם נציג החברה המטפל בבקשתך.

* * *

- לידיעתך, התשובות לשאלות הנ"ל מבוססות על מדיניות החברה כיום. החברה שומרת את הזכות לשנות מדיניות זו על פי הצורך ובהתאם לדין.